

Pinkstermaandag

Heilige Maagd Maria, Moeder van de Kerk

Aan de heilige Maagd Maria wordt de titel verleend ‘Moeder van de Kerk’, omdat zij Christus ter wereld heeft gebracht, het Hoofd van de Kerk, en omdat zij de Moeder van de Verlosser is geworden, voordat de Zoon op het kruis de Geest had gegeven. De zalige paus Paulus VI heeft deze benaming plechtig bevestigd in een toespraak tot de Concilievaarders van het Tweede Vaticaans Concilie, gehouden op 21 november 1964. Daarin stelde hij dat ‘geheel het christenvolk voortaan nog meer eer dient te brengen aan de heilige Maagd door deze zo lieflijke naam.’

Uit de gemeenschappelijke teksten voor de heilige Maagd Maria, behalve wat volgt.

LEZINGENDIENST

Hymne¹

O Moedermaagd, die zalig zijt,
en dochter van uw Zoon, alleen;
door God bestemd van eeuwigheid,
gij, nederig en hoog als geen.

Van eeuwigheid heeft God u
als het einddoel van zijn plan bestemd.
Gij geeft de menselijke natuur
zijn grootste eer en waardigheid.

Geadeld hebt gij onze staat
van mensen, in zo hoge graad
dat het de Schepper heeft behaagd
te worden wat Hij had gemaakt.

Een vuur ontbrandde in uw schoot:
de liefde met haar warme gloed,
die ons tot eeuwige vrede noodt
en deze bloem ontluiken doet.

Aan die uit u geboren is,
aan Vader, Geest zij lof gewijd.
Omdat gij Christus hebt gediend
zijt gij de Moeder van de Kerk.

¹ Vgl. ICLZ, *Getijdenboek*, Brussel, 1990, p. 1571.

Tweede lezing

Uit de toespraak van de zalige paus Paulus VI bij de sluiting van de derde zittingsperiode van het Tweede Vaticaans Concilie.²

Maria, Moeder van de Kerk

Rekening houdend met de nauwe verbondenheid tussen Maria en de Kerk, roepen wij - tot haar roem en tot onze vertroosting - de heilige Maagd Maria uit tot Moeder van de Kerk, dat wil zeggen: van heel het volk van God, zowel de gelovigen als de herders, die haar hun zeer beminde Moeder noemen; en wij bepalen dat geheel het christenvolk voortaan de heilige Maagd nog meer eer dient te brengen en haar dient te aanroepen met deze zo lieflijke naam.

Deze titel, eerbiedwaardige broeders, is helemaal niet ongewoon voor de vroomheid van de christenen, integendeel: het is juist bij voorkeur onder deze naam van Moeder dat de christenen en de hele Kerk Maria graag aanroepen. Deze titel behoort werkelijk tot de authentieke devotie tot Maria, omdat zij helemaal steunt op de waardigheid zelf die Maria heeft ontvangen als Moeder van het mensgeworden Woord van God.

Zoals het goddelijke moederschap de oorzaak is waarom Maria in een bijzondere relatie staat tot Christus en een plaats heeft in het verlossingswerk dat Jezus Christus heeft volbracht voor het heil van de mens, zo vloeit ook uit het goddelijke moederschap de nauwe relatie van verbondenheid voort tussen Maria en de Kerk. Want Maria is de moeder van Christus, die zich, vanaf het eerste ogenblik van de menswording in haar maagdelijke schoot, als hoofd verbonden heeft met zijn mystieke lichaam, de Kerk. Als moeder van Christus moet Maria dus ook beschouwd worden als de moeder van alle gelovigen en herders, van de Kerk.

Dit is dan ook de reden waarom wij, ondanks onze onwaardigheid en zwakheid, toch vol vertrouwen en met kinderlijke liefde onze ogen tot haar opheffen. Zij die ons eertijds Jezus heeft gegeven, de bron van hemelse genade, zal niet nalaten om de Kerk haar moederlijke hulp te bieden, wanneer deze zich vooral in onze tijd als bruid van Christus met een nieuw enthousiasme wil toeleggen op haar heilbrengende zending.

En ons vertrouwen wordt nog meer gevoed en versterkt, wanneer wij de zeer nauwe banden beschouwen, die onze hemelse Moeder verbinden met het menselijke geslacht. Ook al heeft God haar begiftigd met de hoogste en wonderbare voorrechten, om haar waardig te maken voor het moederschap van het mensgeworden Woord, toch is Maria heel dicht bij ons. Zoals wij is zij dochter van Adam en dus ook onze zuster op grond van de gedeelde menselijke natuur. Toch is zij omwille van de toekomstige verdiensten van Christus gevrijwaard gebleven van de vlek der erfzonde; en aan de voorrechten die zij van God ontving heeft zij de persoonlijke deugd toegevoegd van een volmaakt en voorbeeldig geloof, zodat zij de lofprijzing van het Evangelie verdient: "Zalig gij, die geloofd hebt".

Tijdens haar aardse leven heeft zij een volmaakt beeld gegeven van het leerling-zijn van Christus. Zij is de spiegel geweest van alle deugden en zij heeft in haar levenswijze ten volle de zaligsprekingen verwezenlijkt die door Christus werden verkondigd. Daarom neemt de hele Kerk, wanneer zij haar veelzijdige leven en haar actieve ijver ontvouwt, een absoluut voorbeeld aan de Maagd en Moeder Gods, want zo komt ze tot de volmaakte navolging van Christus.

² Uit de toespraak van de zalige paus Paulus VI bij de sluiting van de derde zittingsperiode van het Tweede Vaticaans Concilie, 24 november 1964, §§ 27-32, AAS 56 [1964], 1015-1016).

Beurtzang

Vgl. Lc 1, 35

R/. De Heilige Geest is over Maria gekomen: * De kracht van de Allerhoogste heeft haar overschaduwd.

V/. Ook toen zij deelde in het lijden van haar Zoon, heeft de Geest de Moeder van de verlosser vervuld:

* De kracht van de Allerhoogste ...

Gebed

Zoals in het morgengebed.

MORGENGEBED

Hymne

Voor wie naar God zijn opgegaan
straalt gij van liefde als een zon,
en in dit sterfelijk bestaan
biedt gij ons hoop uit rijke bron.

Zoveel vermoogt gij, hoge Vrouw,
bij uw geliefde Zoon, o Maagd,
dat al wie bidt en op u bouwt,
door u verkrijgt hetgeen hij vraagt.

Uw mildheid is niet slechts bereid
wie vraagt te helpen, altijd door,
maar dikwijls is zij in de tijd
de beden van de mensen voor.

Gij zijt vrijgevig zonder maat,
meedogenloosheid kent gij niet;
ja, gij bezit in hoogste graad
al wat aan goeds de schepping biedt.

Aan die uit u geboren is,
aan Vader, Geest zij lof gewijd.
Omdat gij Christus hebt gediend
zijt gij de Moeder van de Kerk.

Antifoon bij de lofzang van Zacharias

De leerlingen bleven eensgezind volharden in het gebed
samen met Maria, de moeder van Jezus.

Vgl. Hnd 1, 14

Gebed

God, barmhartige Vader,
uw eniggeboren Zoon heeft aan het kruis
zijn moeder, de Maagd Maria,
aangesteld tot moeder van ons allen.
Verleen dat door haar moederlijk bescherming
de Kerk van dat tot dag meer vruchtbaar wordt;
dat de blijheid en het heilig leven van haar kinderen
alle kinderen der mensen doet verlangen naar geborgenheid bij haar.
Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon,
die met U leeft en heerst in de eenheid van de Heilige Geest,
God, door de eeuwen der eeuwen.³

³ Idem als collectagebed, misformulier.

AVONDGEBED

Hymne⁴

Ave, maagd Maria,
ster der zee, Gods moeder,
altijd rein gebleven,
poort tot eeuwig leven.

Gij die Gabriëls woorden
met het Ave hoorde,
maak tot Ave heden
Eva's naam; geef vrede.

Kom de schuld ontbinden,
schenk het licht aan blinden,
wil wat goed is vragen,
alle kwaad verjagen.

Wil u moeder tonen:
die bij u kwam wonen,
werd voor ons geboren,
zal uw beden horen.

Reine maagd als gene,
vruchtbaar als niet ene,
maak ons vrij van 't kwade,
rijk aan goede daden.

Maak ons leven heilig,
onze wegen veilig,
dat wij in uw bijzijn
Jezus zien en blij zijn.

God, aan U gegeven,
Vader, Zoon verheven,
Geest van beide samen,
zij één lofzang. Amen.

Antifoon bij de lofzang van Maria

De Heer zei tot zijn moeder: 'Vrouw, zie daar uw zoon.'
Vervolgens zei Hij tot de leerling: 'Zie daar uw moeder.'

Vgl. Joh 19, 26-27

Gebed

Zoals in het morgengebed.

⁴ Getijdenboek, p. 1565.